

22 482

Invoering van de mogelijkheid van ontbinding van rechtspersonen door de Kamer van Koophandel en Fabrieken, vervanging in een aantal artikelen van Boek 2 Burgerlijk Wetboek van beroep op de Kroon door beroep op het College van Beroep voor het bedrijfsleven, alsmede enige andere wijzigingen van Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek

NADER GEWIJZIGD VOORSTEL VAN WET

3 maart 1994

Wij Beatrix, bij de gratie Gods, Koningin der Nederlanden, Prinses van Oranje-Nassau, enz. enz. enz.

Allen, die deze zullen zien of horen lezen, saluut! doen te weten:

Alzo Wij in overweging genomen hebben, dat het in verband met de registratie van rechtspersonen en de voorkoming van misbruik van rechtspersonen wenselijk is de mogelijkheid van ontbinding van niet-actieve rechtspersonen door de Kamer van Koophandel en Fabrieken in te voeren en dat het tevens wenselijk is bij dezelfde gelegenheid het beroep op de Kroon in een aantal artikelen van Boek 2 Burgerlijk Wetboek te vervangen door een beroep op het College van Beroep voor het bedrijfsleven en enige andere artikelen van Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek te wijzigen;

Zo is het, dat Wij, de Raad van State gehoord, en met gemeen overleg der Staten-Generaal, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk Wij goedvinden en verstaan bij deze:

ARTIKEL I

Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek wordt als volgt gewijzigd:

A

Artikel 17 komt te luiden:

Artikel 17

Een rechtspersoon wordt opgericht voor onbepaalde tijd.

B

In artikel 18, lid 7 worden de woorden «de openbare registers» vervangen door: de registers.

C

Artikel 19 wordt als volgt gewijzigd:

- a. Lid 1 komt te luiden:
 1. Een rechtspersoon wordt ontbonden:
 - a. door een besluit van de algemene vergadering of, indien de rechtspersoon een stichting is, door een besluit van het bestuur tenzij in de statuten anders is voorzien;
 - b. bij het intreden van een gebeurtenis die volgens de statuten de ontbinding tot gevolg heeft, en die niet een besluit of een op ontbinding gerichte handeling is;
 - c. na faillietverklaring door hetzij opheffing van het faillissement wegens de toestand van de boedel, hetzij door insolventie;
 - d. door het geheel ontbreken van leden, indien de rechtspersoon een vereniging, een coöperatie of een onderlinge waarborgmaatschappij is;
 - e. door een beschikking van de Kamer van Koophandel en Fabrieken als bedoeld in artikel 19a;
 - f. door de rechter in de gevallen die de wet bepaalt.
 - b. Lid 2 wordt als volgt gewijzigd:
 1. In de eerste zin worden de woorden «als bedoeld in lid 1 onder c of e» vervangen door: als bedoeld in lid 1 onder b of d.
 2. In de derde zin vervalst het woord: openbaar.
 - c. Lid 3 komt te luiden:
 3. Aan de registers waar de rechtspersoon is ingeschreven wordt van de ontbinding opgaaf gedaan: in de gevallen als bedoeld in lid 1 onder a, b en d door de vereffenaar, indien deze er is en anders door het bestuur, in het geval als bedoeld in lid 1 onder c door de faillissementscurator, in het geval als bedoeld in lid 1 onder e door de Kamer van Koophandel en Fabrieken en in het geval als bedoeld in lid 1 onder f door de griffier van het betrokken gerecht.
 - d. Na lid 3 wordt een nieuw lid ingevoegd, luidende:
 4. Indien de rechtspersoon op het tijdstip van zijn ontbinding geen baten meer heeft, houdt hij alsdan op te bestaan. In dat geval doet het bestuur, of, bij toepassing van artikel 19a, de Kamer van Koophandel en Fabrieken, daarvan opgaaf aan de registers waar de rechtspersoon is ingeschreven.

De leden 4 tot en met 6 worden vernummerd tot leden 5 tot en met 7.

- e. Lid 6 komt te luiden:
 6. De rechtspersoon houdt in geval van vereffening op te bestaan op het tijdstip waarop de vereffening eindigt. De vereffenaar of de faillissementscurator doet aan de registers waar de rechtspersoon is ingeschreven, daarvan opgaaf.

D

Na artikel 19 wordt het volgende artikel ingevoegd:

Artikel 19a

1. Een in het handelsregister ingeschreven naamloze vennootschap, besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid, coöperatie of onderlinge waarborgmaatschappij wordt door een beschikking van de Kamer van Koophandel en Fabrieken, in welker gebied de rechtspersoon

zijn woonplaats heeft, ontbonden, indien de Kamer is gebleken dat ten minste twee van de hiernavolgende omstandigheden zich voordoen:

a. de rechtspersoon heeft het voor zijn inschrijving in het handelsregister of voor de inschrijving van een aan hem toebehorende onderneming verschuldigde bedrag niet voldaan gedurende ten minste een jaar na de datum waarvoor hij dat bedrag had moeten voldoen;

b. er staan gedurende ten minste een jaar geen bestuurders van de rechtspersoon in het register ingeschreven, terwijl ook geen opgaaf tot inschrijving is gedaan, dan wel er doet zich, indien er wel bestuurders staan ingeschreven, met betrekking tot alle ingeschreven bestuurders een van de navolgende omstandigheden voor:

1°. de bestuurder is overleden,

2°. de bestuurder is ten minste een jaar niet bereikbaar gebleken op het in het register vermelde adres, en evenmin op het in de gemeentelijke bevolkingsadministratie ingeschreven adres, dan wel in die administratie ingeschreven adres, dan wel in die administratie staat ten minste een jaar geen adres van de bestuurder vermeld;

c. de rechtspersoon is ten minste een jaar in gebreke met de nakoming van de verplichting tot openbaarmaking van de jaarrekening of de balans en de toelichting overeenkomstig de artikelen 394, 396 of 397;

d. de rechtspersoon heeft ten minste een jaar geen gevolg gegeven aan een aanmaning als bedoeld in artikel 9 lid 3 van de Algemene wet inzake rijksbelastingen tot het doen van aangifte voor de vennootsbelasting.

2. Een in het verenigingen- of stichtingenregister ingeschreven vereniging of stichting, die niet een onderneming drijft die in het handelsregister staat ingeschreven, wordt door een beschikking van de Kamer van Koophandel en Fabrieken, binnen welker gebied zij haar woonplaats heeft, ontbonden, indien de Kamer is gebleken, dat de omstandigheid, genoemd in lid 1 onder b, zich voordoet en zij ten minste een jaar in gebreke is het voor inschrijving in het desbetreffende register verschuldigde bedrag te voldoen.

3. Indien de Kamer op grond van haar bekende gegevens gebleken is dat een rechtspersoon als bedoeld in de leden 1 en 2 voor ontbinding in aanmerking komt, deelt zij de rechtspersoon en de ingeschreven bestuurders bij aangetekende brief aan hun laatst bekende adres mee, dat zij voornemens is tot ontbinding van de rechtspersoon over te gaan, met vermelding van de omstandigheden waarop het voornemen is gegrond. De Kamer schrijft deze mededeling in het register in. Als de omstandigheid, bedoeld in lid 1 onder b zich voordoet, doet de Kamer van het voornemen tot ontbinding tevens een mededeling opnemen in de Nederlandse Staatscourant. Voor zover de kosten van deze publikatie niet uit het vermogen van de rechtspersoon kunnen worden voldaan, komen deze ten laste van Onze Minister van Justitie.

4. Na verloop van acht weken na de dagtekening van de aangetekende brief ontbindt de Kamer de rechtspersoon bij beschikking, tenzij voordien is gebleken dat de omstandigheden die ingevolge het derde lid zijn vermeld, zich niet of niet meer voordoen.

5. De beschikking wordt bekend gemaakt aan de rechtspersoon en de ingeschreven bestuurders.

6. De Kamer doet van de ontbinding een mededeling opnemen in de Nederlandse Staatscourant. Lid 3, vierde zin, is van overeenkomstige toepassing.

7. Als op grond van artikel 23 lid 1 geen vereffenaars kunnen worden aangewezen, treedt de Kamer op als vereffenaar van het vermogen van de ontbonden rechtspersoon, behoudens het bepaalde in artikel 19 lid 4. Op verzoek van de Kamer benoemt de rechtbank in haar plaats een of meer andere vereffenaars.

8. Indien tegen een beschikking als bedoeld in lid 4 beroep wordt ingesteld bij het College van Beroep voor het bedrijfsleven schrijft de Kamer dat in het register in. De beslissing op het beroep wordt tevens

ingeschreven. Indien de beslissing strekt tot vernietiging van de beschikking doet de Kamer een mededeling daarvan opnemen in de Nederlandse Staatscourant. Gedurende het tijdvak waarin de rechtspersoon na de beschikking tot ontbinding had opgehouden te bestaan, is er een verlengingsgrond als bedoeld in artikel 320 van Boek 3 ten aanzien van de verjaring van rechtsvorderingen van of tegen de rechtspersoon.

E

Na artikel 22 wordt het volgende artikel ingevoegd:

Artikel 22a

1. Voor of bij het instellen van een vordering door het openbaar ministerie tot ontbinding van een naamloze vennootschap of een besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid, kan het openbaar ministerie de rechter bij verzoekschrift vragen te bevelen dat, tot de uitspraak op genoemde vordering in kracht van gewijsde gaat, aan de aandeelhouders de bevoegdheid tot het vervreemden, verpanden of met vruchtgebruik belasten van aandelen wordt ontzegd.

2. De rechter beslist na summier onderzoek. Het bevel wordt gegeven onder voorwaarde dat het instellen van de vordering tot ontbinding geschiedt binnen een door de rechter daartoe te bepalen termijn. Tegen deze beschikking is geen hogere voorziening toegelaten.

3. De beschikking wordt onverwijld, zo mogelijk op dezelfde dag, betekend aan de aandeelhouders en de vennootschap. De griffier draagt zorg voor de inschrijving van de beschikking in het register waarin de rechtspersoon is ingeschreven.

4. Binnen acht dagen na de betekening in het vorige lid vermeld kunnen de aandeelhouders tegen de beschikking in verzet komen. Het verzet schorst het bevel niet, behoudens de bevoegdheid van de aandeelhouders om daarop in kort geding door de president van de rechtbank te doen beslissen. Verzet tegen de beschikking kan niet gegrond zijn op de bewering dat de aandeelhouder zijn aandelen wil overdragen.

5. De vordering tot ontbinding moet binnen acht dagen nadat deze is ingesteld aan de aandeelhouder worden betekend.

F

Artikel 23 wordt als volgt gewijzigd:

a. Lid 1 komt te luiden:

1. Voor zover de rechter geen andere vereffenaars heeft benoemd en de statuten geen andere vereffenaars aanwijzen, worden de bestuurders vereffenaars van het vermogen van een ontbonden rechtspersoon. Op vereffenaars die niet door de rechter worden benoemd, zijn de bepalingen omtrent de benoeming, de schorsing, het ontslag en het toezicht op bestuurders van toepassing, voor zover de statuten niet anders bepalen. Het vermogen van een door de rechter ontbonden rechtspersoon wordt vereffend door een of meer door hem te benoemen vereffenaars.

b. In lid 2 vervalt de eerste zin.

c. De eerste zin van lid 6 komt te luiden:

De ontslagen vereffenaar legt rekening en verantwoording af aan degenen die de vereffening voortzetten.

G

In artikel 23a lid 4 wordt de zinsnede «tenzij alle schuldeisers desgevraagd instemmen» vervangen door: **tenzij alle bekende schuldeisers desgevraagd instemmen.**

H

Aan artikel 23b worden de volgende leden toegevoegd:

9. De vereffening eindigt op het tijdstip waarop geen aan de vereffenaar bekende baten meer aanwezig zijn.

10. Na verloop van een maand nadat de vereffening is geëindigd, doet de vereffenaar rekening en verantwoording van zijn beheer aan de rechter, indien deze bij de vereffening is betrokken.

I

Artikel 23c wordt als volgt gewijzigd:

a. De leden 1 tot en met 3 vervallen.

b. Lid 4 wordt vernummerd tot lid 1. In die bepaling wordt «achteraf» vervangen door: **na het tijdstip waarop de rechtspersoon is opgehouden te bestaan.**

c. Aan het artikel wordt het volgende lid toegevoegd:

2. Gedurende het tijdvak waarin de rechtspersoon had opgehouden te bestaan, is er een verlengingsgrond als bedoeld in artikel 320 van Boek 3 ten aanzien van de verjaring van rechtsvorderingen van of tegen de rechtspersoon.

J

Artikel 24 wordt als volgt gewijzigd:

In lid 1 wordt «na afloop der vereffening» vervangen door: **nadat de rechtspersoon heeft opgehouden te bestaan.**

K

Artikel 29 lid 2 onder a komt te luiden:

a. de naam, de voornamen en de woonplaats van alle bestuurders.

L

Artikel 32 vervalt.

M

Artikel 42 wordt als volgt gewijzigd:

In lid 4 vervallen de woorden «of tot duurverlenging».

N

De artikelen 68 en 179 worden als volgt gewijzigd:

a. De leden 3 tot en met 7 van de artikelen 68 en 179 vervallen.

b. Aan de artikelen 68 en 179 wordt een nieuw derde lid toegevoegd, luidende:

3. Ten behoeve van de uitoefening van het toezicht, bedoeld in 2,

verstrekken de bedrijfsverenigingen die belast zijn met de uitvoering van de wettelijke arbeidsongeschiktheidsverzekeringen, de wettelijke ziekengeldverzekeringen en de wettelijke werkloosheidsverzekeringen desgevraagd aan Onze Minister van Justitie de inlichtingen die deze behoeft. De bedrijfsverenigingen verstrekken hem desgevraagd inzage of uittreksel van de gegevens waarover zij beschikt.

O

De artikelen 73 en 184 vervallen.

P

Aan het eerste lid van de artikelen 74 en 185 wordt de volgende zin toegevoegd, luidende:

Het openbaar ministerie deelt de Kamer van Koophandel en Fabrieken in wier handelsregister de vennootschap is ingeschreven, mee dat het voornemens is een vordering tot ontbinding in te stellen.

Q

De leden 4 en 5 van de artikelen 125 en 235 vervallen.

R

Na artikel 174 wordt het volgende toegevoegd:

Afdeling 8 Het Beroep

Artikel 174a

De aanvrager kan beroep instellen bij het College van Beroep voor het bedrijfsleven tegen:

- a. de weigering van een verzoek als bedoeld in artikel 64 lid 3 tweede zin;
- b. de weigering van een verklaring als bedoeld in artikel 68 lid 2;
- c. de weigering van een verklaring als bedoeld in artikel 125 lid 2 en
- d. een beschikking tot weigering, wijziging of intrekking van de ontheffing, alsmede een beschikking tot verlening van de ontheffing voor zover daaraan voorschriften zijn verbonden dan wel daarbij beperkingen zijn opgelegd als bedoeld in artikel 156.

S

Na artikel 284 wordt het volgende toegevoegd:

Afdeling 8 Het Beroep

Artikel 284a

De aanvrager kan beroep instellen bij het College van Beroep voor het bedrijfsleven tegen:

- a. een weigering van het verzoek als bedoeld in artikel 175 lid 3 tweede zin;
- b. een weigering van de verklaring als bedoeld in artikel 179 lid 2;
- c. een weigering van de verklaring als bedoeld in artikel 235 lid 2 en
- d. een beschikking tot weigering, wijziging of intrekking van de ontheffing, alsmede een beschikking tot verlening van de ontheffing voor zover daaraan voorschriften zijn verbonden dan wel daarbij beperkingen zijn opgelegd als bedoeld in artikel 266.

Artikel 289 lid 2 komt te luiden:

- a. de naam, de voornamen en de woonplaats van alle bestuurders;

ARTIKEL II

Het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering wordt als volgt gewijzigd:

Aan artikel 995, eerste lid, wordt een zin toegevoegd, luidende:

Nadat de rechtspersoon is opgehouden te bestaan blijft deze rechter bevoegd in zaken betreffende de vereffening, de benoeming van bewaarders van boeken en bescheiden en het verlenen van machtiging tot inzage in boeken en bescheiden.

ARTIKEL III

In de Handelsregisterwet vervalt artikel 19, vierde lid.

ARTIKEL IV

Overgangsbepaling

Rechtspersonen die voor een bepaalde duur zijn opgericht worden geacht voor onbepaalde tijd te zijn opgericht, indien de bepaalde duur nog niet is verstreken vóór het tijdstip van in werking treden van deze wet, of indien deze duur wel is verstreken maar nog niet met de vereffening is begonnen vóór dat tijdstip.

ARTIKEL V

Deze wet treedt in werking op een bij koninklijk besluit te bepalen tijdstip.

Lasten en bevelen, dat deze in het Staatsblad zal worden geplaatst en dat alle ministeries, autoriteiten, colleges en ambtenaren wie zulks aangaat, aan de nauwkeurige uitvoering de hand zullen houden.

Gegeven

De Staatssecretaris van Justitie,

De Minister van Economische Zaken,